

MONUMENT Gemeente Weststellingwerf negeert adviescommissie en geeft groen licht

Oude torentje Deo mag tóch op kerk Friesland

Bijna een jaar nadat het torentje van het voormalige Haarlemse Johannes de Deo-ziekenhuis in Velsbroek werd uitgezwaaid, is er nu dan eindelijk zekerheid: het krijgt een plek op de monumentale kerk van het Friese dorpje Vinkega, onderdeel van de gemeente Weststellingwerf. Dat had onverwachts veel meer voeten in de aarde dan vorig jaar nog werd verwacht.

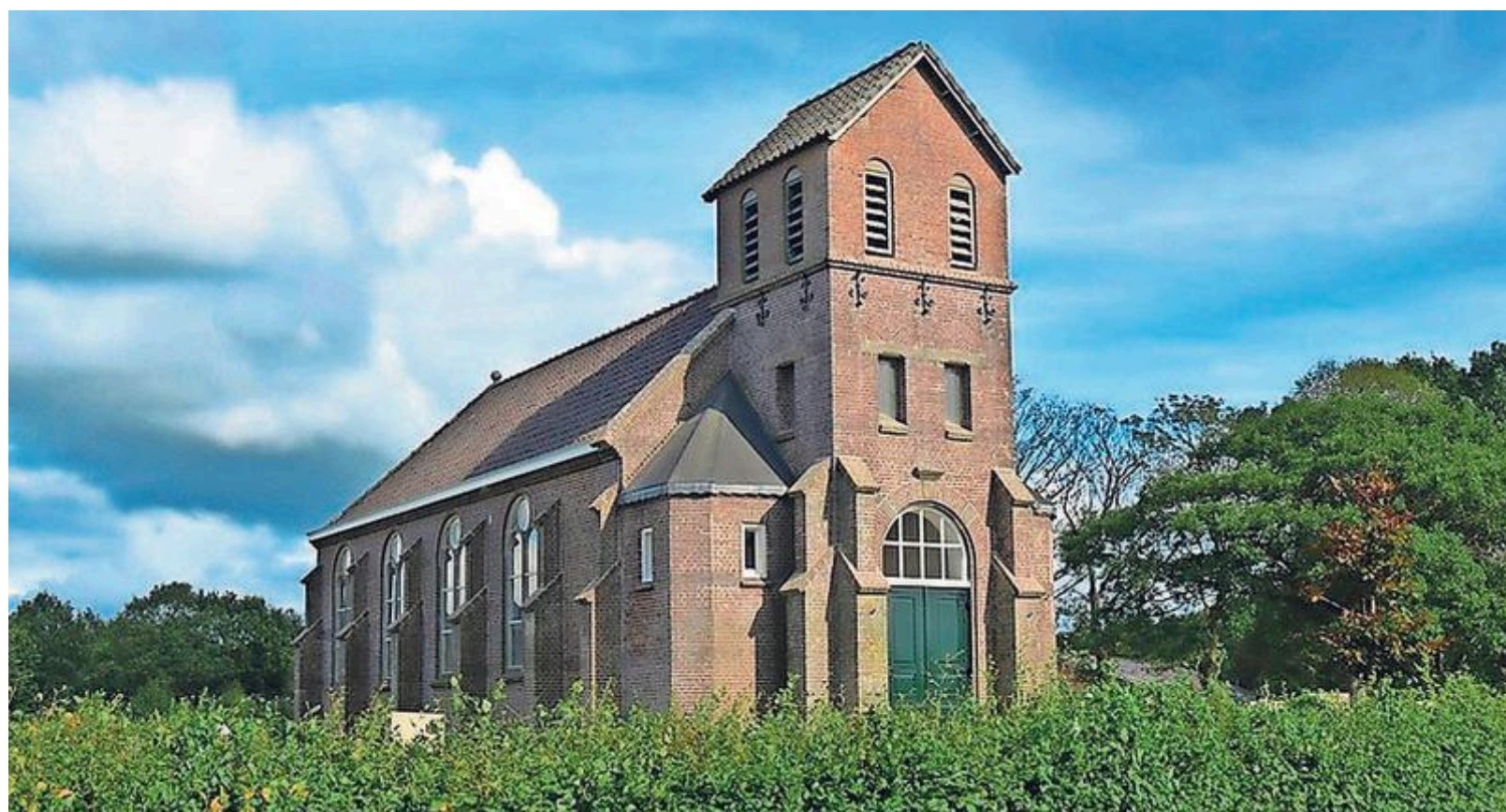
Richard Stekelenburg
r.stekelenburg@mediahuis.nl

Vinkega ■ Toen het torentje vorig jaar april op een grote oplegger de bocht van de Broekeroog in Velsbroek richting N208 indraaide, leek alles in kannen en kruiken. Na ruim twintig jaar goede zorgen van aannemer Cees van der Horst op het terrein van zijn bedrijf Holleman BV zou het een mooie nieuwe bestemming krijgen. De Stichting Behoud Finckegae had het torentje in Velsbroek in 2019 bij toeval in het vizier gekregen. Het plaatsen van een nieuwe oude toren op de kerk uit 1899 moest het sluitstuk worden van de ingrijpende renovatie van het monumentale gebouw, dat nu is ingericht als sociale ontmoetingsplaats voor de lokale gemeenschap.

De kerk in Vinkega had tot 1969 een fraaie, open klokkentoren met spits. Maar op z'n zeventigste verjaardag werd de toren eraf gehaald vanwege de slechte staat waarin hij verkeerde. Op wat restte van de toren werd een simpel zadeldakje gezet. De torenspits van de oude Deo leek ideaal om het oude silhouet van de kerk in ere te herstellen.

Hûs en Hiem

Maar toen lag ineens de provinciale adviescommissie Hûs en Hiem dwars. Na eerdere positieve signalen klonk er vanaf afgelopen zomer een 'nee'. En 'nee' bleef 'nee'. Tot zeven keer toe. De adviescommissie voor ruimtelijke kwaliteit had bij nader inzien ernstige bezwaren tegen de plaatsing vanwege de verschillende bouwstijlen van monument en torentje. Het leek erop dat de reis van het oude Deo-torentje voor niets

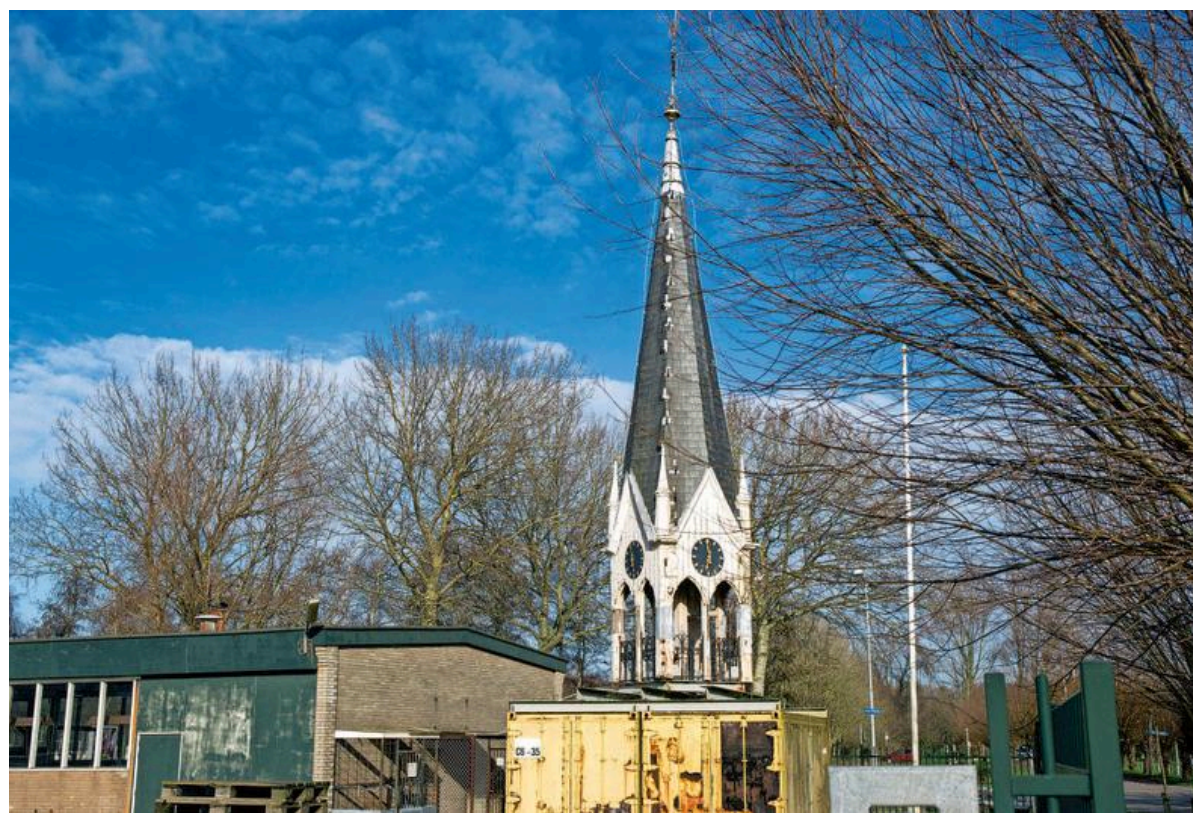
De kerk in Vinkega waar het torentje op moet komen.

FOTO STICHTING BEHOUD FINCKEGAE

Voormalige Deo

De kapel van het voormalige Sint Johannes de Deoziekenhuis in Haarlem werd in 1997 na 105 jaar onthoofd. De constructie waarop de spits stond, was dusdanig verrot dat instorting dreigde. Herstel zou ruim een ton kosten en dat geld was er niet. Aannemer Cees van der Horst redde de toren uit de vuilcontainer en plaatste het op zijn terrein in Velsbroek.

Het oude Deo-torentje zoals hij ruim twintig jaar op het terrein van Holleveen BV in Velsbroek stond.

ARCHIEFFOTO RICHARD STEKELENBURG

Zo staat de oude torenspits van de voormalige Spaarnekerk in Haarlem sinds jaar en dag op een Febo-filaal in Schalkwijk.

„We zijn er altijd in blijven geloven”, zegt bestuurslid Jeanette van Veen van de stichting. „Ook omdat het plaatsen van de toren gedragen

wordt door de hele gemeenschap hier. Dat zag de wethouder ook.”

Duurzaam

Hoewel de standpunten op een goed moment ver uit elkaar lagen, is het overleg tussen de adviescommissie en de stichting steeds goed geweest,

vertelt ze. „Vanuit hun expertise zijn ze tot hun oordeel gekomen. Wij hebben benadrukt dat het plaatsen van het zadeldak destijds ook vergund is, terwijl dat een ingrijpende verandering van het monument was. We hebben gewezen op ons draagvlak. En, en dat is in deze

tijd wel een belangrijke gebleken: we hebben de duurzaamheid van deze ingreep benadrukt. We hergebruiken een oude toren. Voor dat argument bleek de wethouder heel gevoelig.”

Langzaam

Wanneer met plaatsen kan worden begonnen, durft Van Veen niet te zeggen. „Vanwege de coronamaatregelen gaat alles langzamer dan normaal. Ik hoop deze zomer. We zullen het zeker laten weten als het zo ver is!”

We zijn er altijd in blijven geloven

was geweest.

Deze week viel er echter goed nieuws in de brievenbus van Stichting Behoud Finckegae: de gemeente Weststellingwerf heeft besloten het advies van Hûs en Hiem naast zich neer te leggen en alsnog een omgevingsvergunning te verlenen. Het is naar verluidt voor het eerst dat in Nederland een gebruikte spits op een monumentaal kerkgebouw wordt geplaatst. Voorbeelden van ander hergebruik zijn wel bekend.